

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Dubium XVI. Quid sit pignus & hypotheca.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

D V B I V M XVI.

Quid sit Pignus & Hypotheca.

Resp. Pignus est contractus , quo debitor dat^{ur} 1111
 creditori rem aliquam mobilem vel immo-^{rum}
 bilem, ut sit pro debito obligata, ex eaque solutio-^{rum}
 peti possit : Aliquando tamen pignus accipitur^{ur}
 pro ipsa re, quæ datur. Differt autem ab hypothe-^{ca}
 ca , quod pignus propriè sit rei mobilis; illa im-^{mobilem}
 mobilis, *Mol. Fil. Bon. de Contr. d. 3. q. 10. p. 1.*
Unde resolvetur.

I. Pignore non licet uti contra voluntatem^{um}
 domini: quia est res aliena, ad securitatem tantum,^{um}
 & non ad usum tradita. *Bon. l: c: ex Mol: Regin:*
 &c. Si tamen utatur v. g. equo vel agro, debet va-^{lore}
 rem usus (uti & fructus omnes , si sit res ex se-^{fructifera}) computare in sortem, deductis expen-^{sum}
 sis; quia alioqui committet usuram, cum res do-^{minio}
 mino suo fructificet. *Nav. min. c. 17. n. 203. Bon.*
Trull. l. 7. c. 26. d. 4. n. 22.

II. Non possunt oppignorari, quæ non possunt^{ur}
 vendi, v. g. Ecclesiæ, *Mol. d. 530. Less. l. 2: c: 28:*
d. 7: Bon. n. 5.

III. Immobilia, uti & mobilia pretiosa, cultui-^{rum}
 divino dicata, v. g. calices, casulae &c. non pos-^{sunt}
 sunt oppignorari, nisi in necessitate; (quia tunc^{rum}
 etiam vendi possunt,) ut Ecclesiæ & indigentibus^{rum}
 subveniatur. *Vid. Nav. n. 205. Less. Bon. l. c.*

IV Creditor, qui pignus ab aliquo accepit, po-^{test}
 test illud alteri oppignorare, sed non pro majore^{rum}
 quantitate: Neque potest vendere debitore non^{rum}
 solvente, nisi post biennium, & eo prius monito:^{rum}
 Quidam tamen dicunt, posse vendere post trinam^{rum}
 monitionem. *V. Laym: l. 3: t: 4: c: 30: n: 5: Bonac: n: 9:*

Vv 5

V.

» V. Eandem rem non licet oppignorare seu in
 » hypothecam dare pluribus , nisi sit sufficiens ad
 » solvendum omnibus ; vel posteriores de priore
 » hypotheca admoneantur. *Azor Tom. 3. L. 7. c. 7.*
 » *Fill. Bonac n. 9. Trull. num. 15.*

» Quæres. Quid sit contractus Anti - chriseos ,
 » germanicè ein Pfandschafft.

» Resp. Is est, cùm in contractu pignoris conve-
 » nitur, ut creditor utatur pignore , v. g. agro , ac
 » fructus inde tamdiu lucretur , donec debitum
 » ipsi restituatur : unde circa hunc ex supradictis
 » resolvetur :

» I. Contractus hic videtur juxta *Cajetan. Sotum,*
 » *Sc. (contra quosdam Juristas)* esse usurarius ,
 » quia creditor ultra sortem aliquid lucratur, causâ
 » solius mutui, quæ est Usura. *Vid. Laym. c. 36. n. 17.*

» II. Possunt tamen intervenire tituli justi lu-
 » crandi fructus ex pignore , sinè diminutione for-
 » tis ; ut si v. g. fructus ex hypotheca percepti non
 » superent quantitatem pensionis, quæ Jure censūs
 » super eadem constituti exigi potest , cum pacto
 » redhibitionis , uti suprà dictum est de *Censibus* :
 » aut si aliquoquin lucrum cesseret, aut damnum emer-
 » gat, dum debitum differtur : unde non facilè da-
 » minandi sunt illi , qui à Principibus in locum de-
 » bitorum agros, pascua, officia, &c. in anti-chrisin
 » habent. *Vid. Laym: loc: cit: & Binsfeld, de Usuris ,*
Mol. Leff. &c.

ADDENDA.

1112 Q: 199: *Quid circa hos contractus sit præterea no-*
tandum. R: De pignore & hypotheca accuratissi-
 mè scripsit *Onnate D. 66.* & seqq. qui pro occur-
 rentibus dubiis gravioribus videri poterit. Pro
 praxi quotidiana accipe hæc pauca.

§. 1.

§. 1. Si agrum incultum accepisti in pignus , & illum coluisti, *Sot, Saa, Alloza v. Pignus.* n. 8. putant te posse frui fructibus, non computando in sortem quia videntur fructus tuæ industriæ, sed dicendum est cum *Navar: Mol: Garz: Lop: Bonac:* de contract. D. 3. Q. 10. P. 1. N. 10. debere computari in sortem, sunt enim fructus naturales agri, ad quem tantum accessit tua industria ; poteris tamen expensas & pretium laboris subducere. Addit rectè *Bonac.* n: 7, si rem meliorâsti, aut in agro tibi oppignorato ædificâsti domum , etiam hæc addita cadere sub pignus, quia accessorium sequitur principale ; equus autem pignori datus est alendus expensis debitoris, qui manet ejus dominus, & cui etiam fructificat.

§. 2. Si oppignoretur castrum , cui Jus præsentandi ad beneficia sit annexum , hoc Jus non oppignoratur, sed manet Domino ; si tamen castrum vendatur, Jus - Patronatûs transfertur in emptorem, & ita statuunt *Jura apud Lugo D. 32. num. 27.* Si autem res oppignorata varietur , quod de illa manet, etiam remanet oppignoratum , v. g. si dominus comburatur, fundus manet obligatus; si silva, obligatum manet solum, immo & ligna silvæ, si quæ supersint, fructus enim rei simul dantur in pignus : Si tamen ex ipsis lignis fiat navis aut aliud arte factum , *Jura disponunt*, ut desinat oppignoratio , *Bonac: num. 7.*

§. 3. Si pignori adjectum sit pactum, ut vendatur, nisi certo tempore redimatur, elapso eo tempore vendi potest, etiam non monito debitore, *Gloss. Navar. Azor & alii;* quod tamen res valet supra debitum, restitui debet debitori. Quod si conuentum esset, ut pignus non venderetur, *Saa, Vasquez & alii* putant non posse vendi, quia fides data est servanda,

vanda, ubi servari potest, sed Azor, Regin. & alii
communiter putant posse vendi post trinam ad-
monitionem, quia hæc est natura pignoris, alio-
quin frustra datum esset, hinc conventio tantum
obligavit ad non vendendum absque præviis ad-
monitionibus, Bonac. num. 12.

1115 §.4. Quamvis contractus anti-chriseos Jure Ci-
vili toleretur, tamen Jure Canonico reprobatur
velut usurarius, uti notant Cajetan: Sot: Navar: Mol:
Lug: Laym: Sporer de Usura. n. 101, & certum esse
dicit Castrop: D. 4. P. 19. N. 20. Ratio est, quia mu-
tuans non fit dominus pignoris, ergo iniquum est,
ut ex eo fructus capiat; immò Vasq: Sal: Castrop: n: 4;
dicunt etiam illos fructus esse Domino compen-
sandos, quos ex culpa lata & levi colligere omittit,
quia tenebatur addere diligentiam tanquam pru-
dens & vigilans custos. Possunt tamen accedere
tituli excusantes, præter enumeratos à Busenbaum,
uti 1. Si res oppignoranda vendatur pro debito,
cum pacto retrovendendi, tamen secundum limi-
tationem datam num: 982, nec redimi debebit
nimis parvo pretio, alioquin præsumetur Usura,
Lugo D. 25. N. 132. 2. Si marito aliquid fructi-
rum detur in pignus pro dote uxorius, uti definit
Innocentius III. Cap. Salubriter. De Usuris, tum enim
fructus illi constituuntur in partem dotis necessa-
riæ ad alenam uxorem & ad sustinenda onera
Matrimonii, aut saltem sunt aliæ causæ hoc coho-
nestantes, de quibus videri potest Castrop: p. 205
atque ideo etiam posse pro interesse certam Sum-
mam in compensationem exigere, docent Nav:
Mol: Lug: Lay: Leff: L. 2. c. 20. n. 142. Beja p. 1. cas.
56. Sporer n. 102. 3. Si feudum Domino Proprietar-
io oppignoretur, uti habetur Cap. 1. De Feudis,

&

& Cap. *Conquestus. De Usuris*, traduntque Auctores communiter cum *Castrop. P. 22. N. 1*, tenetur tamen remittere servitium vel pensionem, cuius loco fructus ei à Jure subrogantur: quomodo autem hoc excusat ab *Usura*, disputat *Castrop. à num. 2.* Idem dicunt Auctores communiter de emphyteusi, si Domino detur in pignus, ratio potest esse, quia quando pignus transfertur ad Dominum proprietatis, licet *Vassallus & Emphyteuta non amittat dominium suum utile*, (alioquin non esset datum in pignus) tamen dominium illud est ligatum, & censetur consolidari cum dominio directo, ac proinde fructus omnes Domino competit; simile tamen nihil statuunt Jura, neque habet consuetudo, si res usufructuaria, usuaria vel conductitia detur Domino directo in pignus, uti notant Auctores communiter cum *Castrop. n. 6.*

§. 5. Obligatio pignoris & hypothecæ solvitur **1116** multis modis, 1. Si creditori sit satisfactum pro debito: 2. Si tempus sit elapsum, ad quod acceptata erat obligatio: 3. Si res obligata sit alienata cum consensu saltem tacito creditoris: 4. Si creditor emerit rem obligatam: 5. Si creditor saltem tacite significaverit rem sibi non esse obligatam: 6. Si Judex absolverit debitorem à debito, vel jussit extradi rem: 7. Si debitor offerat creditori solutionem debiti, quam si nolit acceptare, poterit debitor eam coram testibus deponere apud hominem fidelem vel in Loco Religioso, & rem obligatam resumere: 8. Si prius debitum transferatur in aliam obligationem, *Bonacina Punct. 2.* An Emphyteuta possit rem emphyteuticam subjicere hypothecæ, dictum est **n. 1059.**

CAPUT